

Mieren van tropische planten

Summary

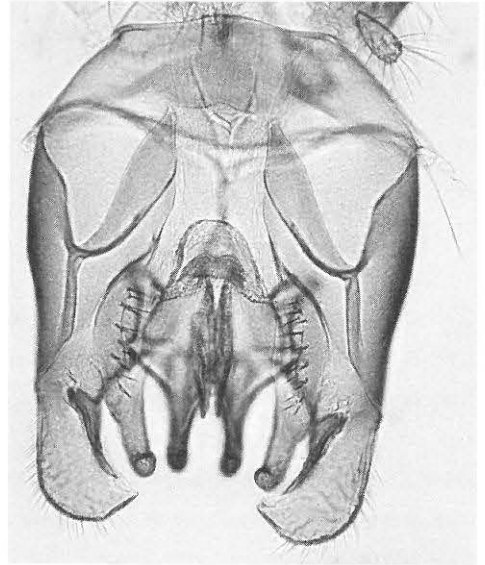
The tropical ant species *Pheidole punctatissima* Mayr, occasionally found in greenhouses, emerged in a flat as far as we know for the first time in The Netherlands. Usually imported on tropical plants, this time no obvious reason for its appearance could be pointed out. Control was carried out with chlordecone mixed with peanut butter.

Mieren van tropische planten

In oktober 1994 werd de tropische mieresoot *Pheidole punctatissima* Mayr voor de eerste keer in woningen aangetroffen. De soort komt in Nederland af en toe voor in plantenkassen. Ze worden met planten geïmporteerd uit tropische en subtropische streken en kunnen in genoemde plantenkassen bij hoge temperaturen goed overleven.

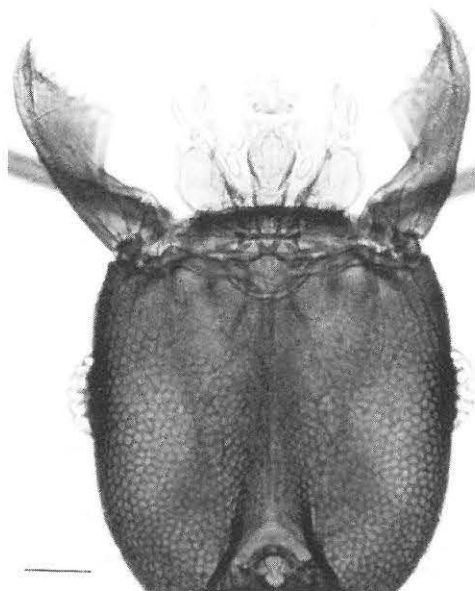
Deze mieren zijn, net als de bekende faraomieren (*Monomorium pharaonis* L.) zeer hinderlijk. Daarnaast beschikken de werksters van deze soort over een flinke angel, waarmee ze kunnen steken. Sommige mensen zijn overgevoelig voor het mierzuur en kunnen ernstige huidreacties vertonen.

De donkergekleurde werksters hebben veel uiterlijke kenmerken gemeen met de geel gekleurde werksters van de soort *Pheidole anastasii* Emery, een zeer bekende cosmopoliet of zwermiersoort (Bernard, 1968; van Rossum et al., 1979).

geslachtsdelen mann. ex. *Pheidole punctatissima*
(foto G. Vierbergen, Plantenziektenkundige
Dienst, Wageningen)

Pheidole punctatissima stamt van oorsprong uit Centraal Amerika en is in Nederland en in de Verenigde Staten diverse malen aangetroffen op tropische planten (Vierbergen, 1991). De soort is net als *Pheidole anastasii* in staat zich te vestigen in woningen in gematigde streken.

kop van werkster *Pheidole punctatissima*
(foto G. Vierbergen)

Het object, waar het hier om ging, betrof een hoekwoning op de vierde etage van een flatgebouw met acht etages. De mieren kwamen alleen voor in de keuken en de naastgelegen badkamer. Een oorzaak voor de aanwezigheid van de mieren werd niet gevonden. De planten in deze woning bestonden uit stof of kunststof en kwamen zeker niet uit de kas.

Aangezien de bestrijding van tropische mieren met giftig lokaas de meeste kans op succes biedt moest eerst worden bepaald wat de mieren lekker vonden. Ze hadden duidelijk voorkeur voor pindakaas en lieten de jam en honing voor wat het was. Met dit gegeven werden in de naast-, boven- en ondergelegen woningen lijmvallen uitge-

zet met hierop een lijke pindakaas. In de naastgelegen woning werden ook *Pheidole* mieren aangetroffen. Ook hier werd geen oorzaak achterhaald voor de aanwezigheid van de mieren. De huiseigenaar gaf uiteindelijk opdracht aan een ongediertebestrijdingsbedrijf om tot bestrijding over te gaan. In beide woningen werden 60 buisjes met pindakaas/chloordeconelokaas uitgeplakt die na 6 weken weer werden verwijderd omdat geen mieren meer werden aangetroffen. Controle na een half jaar leverde hetzelfde beeld op. De bewoners hadden na de bestrijding geen mieren meer gezien en waren daar zeer gelukkig mee.

A.E. Brink en P.C. Groebe.

Literatuur:

- Bernard, F.: 1968 *Les fourmis d'Europe occidentale et septentrionale. Faune de l'Europe et du bassin Méditerranéen* 3: 1-411.
- Rossem, G. van, C.F. van de Bund, H.C. Burger & L.J.W. de Goffau: 1979. *Entomologie. Inventarisatie van insecten. Hymenoptera: vliesvleugeligen. Formicidae: mieren. Verslagen en Mededelingen Plantenziektenkundige Dienst Wageningen 153 (PD Jaarboek 1978): 27-29.*
- Vierbergen, G.: 1991. *Pheidole punctatissima - mieren nesten uit Midden-Amerika. Verslagen en Mededelingen Plantenziektenkundige Dienst Wageningen 168 (PD Jaarboek 1989/1990): 128.*